

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO: 07. XII 2017. GOD.

KLASIFIKACIONI
BROJ: 23-3/17-5/2

VEZA:

EPA: 330 XXVI

SKRAĆENICA: PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Ivanu Brajoviću

Kao sastavni dio Obrazloženja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, broj: 23-3/17-5 EPA 330 XXVI, u prilogu ovog akta dostavljam Tekst odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika koje se mijenjaju.

U Podgorici,
27. decembar 2017. godine

POSLANICA

Marta Šćepanović

TEKST ODREDAVA ZAKONA O IZBORU ODBORNIKA I POSLANIKA KOJE SE MIJENJAJU

Član 4

Odbornik, odnosno poslanik bira se u izbornoj jedinici na osnovu liste političke partije (stranačka izborna lista), koalicije političkih partija (koaliciona izborna lista), odnosno grupe građana (izborna lista grupe građana) (u daljem tekstu: izborna lista).

Odbornički, odnosno poslanički mandati raspodjeljuju se srazmjerno broju dobijenih glasova.

Član 20

Predsjednik, sekretar, imenovani i opunomoćeni članovi organa za sprovođenje izbora i njihovi zamjenici mogu biti samo lica koja imaju biračko pravo.

Kandidat na izbornim listama ne može biti u sastavu izbornih komisija i prestaje mu funkcija u ovim organima prihvatanjem kandidature za odbornika ili poslanika.

Član 25

Opštinsku izbornu komisiju čine: predsjednik i četiri člana u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste.

Za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se kandidat političke partije, odnosno podnosioca izborne liste koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata.

Ukoliko je na prethodnim izborima najveći broj mandata dobila koaliciona izborna lista, za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje se, po pravilu, kandidat političke partije kojoj je, u okviru koalicije, pripao najveći broj odborničkih mandata.

Sekretar opštinske izborne komisije imenuje se na predlog parlamentarne opozicije.

Za sekretara opštinske izborne komisije, po pravilu, se imenuje kandidat na predlog opozicione izborne liste koja je na prethodnim izborima dobila najveći broj odborničkih mandata.

Sekretar komisije je zadužen za realizaciju administrativnih poslova predviđenih izbornim zakonodavstvom.

Dva člana stalnog sastava opštinske izborne komisije imenuju se na predlog parlamentarne opozicije.

Za članove stalnog sastava iz reda opozicije imenuju se predstavnici opozicionih izbornih lista u odgovarajućoj skupštini opštine proporcionalno broju osvojenih mandata na prethodnim izborima, a u slučaju istog broja mandata prednost ima izborna lista koja je dobila veći broj glasova.

Ukoliko u odgovarajućoj skupštini opštine postoji samo jedna opoziciona izborna lista, oba člana stalnog sastava opštinske izborne komisije imenuju se na predlog te opozicione izborne liste.

Predsjedniku i članovima opštinske izborne komisije u stalnom sastavu imenuju se zamjenici.

Opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste može imati zamjenika.

Predsjednika i članove komisije, kao i opunomoćene predstavnike podnosioca izbornih lista, u slučaju njihove odsutnosti ili sprječivosti, u vršenju poslova i zadataka u komisiji zamjenjuju njihovi zamjenici.

Predsjednik komisije, njegov zamjenik i sekretar, kao i članovi komisije i njihovi zamjenici u stalnom sastavu imenuju se iz reda diplomiranih pravnika.

Član 26

Opštinska izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav opštinska izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste, u roku od 24 časa od časa donošenja tog zaključka.

Podnosilac izborne liste određuje svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav opštinske izborne komisije i o tome obavijestiti opštinsku izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja postaju njihovi članovi.

Opunomoćeni predstavnici u prošireni sastav opštinske izborne komisije određuju se iz reda diplomiranih pravnika, a zamjenici opunomoćenih predstavnika, po pravilu, iz reda diplomiranih pravnika.

Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 20 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Mandat opunomoćenih predstavnika u opštinskoj izornoj komisiji prestaje danom utvrđivanja konačnih rezultata izbora.

Član 31

Državna izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosilaca izborne liste u prošireni sastav Državna izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 časa od časa donošenja tog zaključka.

Podnosilac izborne liste određuje svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav Državne izborne komisije i o tome obavijestiti Državnu izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja postaju njeni članovi.

Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 20 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Mandat opunomoćenih predstavnika u Državnoj izornoj komisiji prestaje danom utvrđivanja konačnih rezultata izbora.

Član 32

Državna izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona;
- 2) prati primjenu i daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona;
- 3) usklađuje rad opštinskih izbornih komisija i daje uputstva u vezi primjene ovog zakona i vrši nadzor nad njihovim radom;
- 4) utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal;
- 5) propisuje obrasce za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom;
- 6) propisuje način proglašenja izbornih lista;
- 7) određuje način rukovanja i čuvanja izbornog materijala;
- 8) ocjenjuje da li su izborne liste za poslanike sastavljene i podnešene u skladu sa ovim zakonom;
- 9) donosi rješenje o proglašenju izbornih lista za poslanike;
- 10) javno objavljuje broj birača u cjelini, po opštinama i po biračkim mjestima;
- 11) utvrđuje rezultate izbora za poslanike, kao i broj glasova za svaku izbornu listu i utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi za izbor poslanika;

- 12) javno objavljuje ukupne rezultate za izbor poslanika i po svakom biračkom mjestu u Crnoj Gori;
- 13) podnosi izvještaj Skupštini Crne Gore o rezultatima za izbor poslanika i o popuni upražnjenih poslaničkih mjesta;
- 14) izdaje uvjerenje izabranom poslaniku;
- 15) dostavlja podatke o izborima za poslanike organima nadležnim za prikupljanje i obradu statističkih podataka, i
- 15a) donosi poslovnik o radu;
- 16) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom;

Državna izborna komisija ima svoju web stranicu na kojoj objavljuje sve akte i podatke od značaja za sprovođenje izbora, kao i privremene i konačne rezultate glasanja na svakom biračkom mjestu.

Član 33

Državna izborna komisija će preuzeti nadležnost opštinske izborne komisije u slučaju da ova ne vrši svoje obaveze u odnosu na izbor poslanika u skladu sa ovim zakonom.

Član 33a

Predsjednik i sekretar Državne izborne komisije dužnost obavljaju profesionalno.

Rješenje o zaradi i drugim pravima predsjednika i sekretara Državne izborne komisije donosi odbor Skupštine nadležan za administrativna pitanja.

Član 34

Za vršenje stručnih i administrativnih poslova Državna izborna komisija obrazuje službu Državne izborne komisije (u daljem tekstu: Služba).

Službom rukovodi sekretar Državne izborne komisije.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službe Komisije donosi Komisija, na predlog sekretara Komisije, uz saglasnost nadležnog radnog tijela Skupštine.

Na status i druga prava zaposlenih u Službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike i namještenike.

Uslove za rad Državne izborne komisije i Službe obezbjeđuje Skupština.

Sredstva za rad Državne izborne komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Član 36

Opštinska izborna komisija, danom donošenja rješenja o proglašenju izborne liste, zaključkom utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav biračkog odbora.

Zaključak o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosioca izborne liste u prošireni sastav biračkog odbora opštinska izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste, u roku od 24 časa od časa određivanja biračkog mjesta.

Podnosilac izborne liste odrediće svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav biračkog odbora i o tome obavijestiti opštinsku izbornu komisiju koja, najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja, zaključkom poimenično utvrđuje lica koja ulaze u prošireni sastav biračkog odbora.

Opunomoćeni predstavnik učestvuje u radu i punovažno odlučuje pet dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Član 39a

U cilju ostvarivanja principa rodne ravnopravnosti, na izbornoj listi biće najmanje 30% kandidata manje zastupljenog pola.

Na izbornoj listi među svaka četiri kandidata prema redosljedu na listi (prva četiri mjesta, druga četiri mjesta i tako do kraja liste) mora biti najmanje po jedan kandidat pripadnik manje zastupljenog pola.

Izborna lista koja ne ispunjava uslove iz st. 1 i 2 ovog člana smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, a podnosilac liste biće pozvan da otkloni nedostatke liste, u skladu sa ovim zakonom.

Podnosiocu izborne liste koji ne otkloni nedostatke iz stava 3 ovog člana, izborna komisija odbiće proglašenje izborne liste, u skladu sa ovim zakonom.

Član 42

Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke partije koja podnosi listu.

Ako dvije ili više političkih partija ili grupa birača podnesu koalicionu izbornu listu, naziv i druga prava i obaveze podnosioca koalicione izborne liste određuju se sporazumom koji se istovremeno sa koalicionom izbornom listom dostavlja nadležnoj izbornoj komisiji.

Uz naziv izborne liste grupe građana podnosilac određuje i bližu oznaku te liste.

U naziv liste iz st. 1 do 3 ovog člana podnosilac liste može uključiti i ime i prezime nosilaca te liste, uz njihovu pisanu saglasnost.

Lice određeno kao nosilac izborne liste ne mora biti kandidat na listi.

Član 44

Birač može, svojim potpisom, podržati samo jednu izbornu listu za izbor odbornika i samo jednu izbornu listu za izbor poslanika.

Član 50

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da, od dana potvrđivanja izborne liste do završetka izborne propagande (u daljem tekstu: izborna kampanja), posredstvom nacionalnog javnog emitera Radio-televizija Crne Gore, kao i posredstvom regionalnih i lokalnih javnih emitera, u okviru istih dnevnih termina, odnosno rubrika, svakodnevno, u jednakom trajanju i besplatno obavještavaju građane o svojim kandidatima, programima i aktivnostima.

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da u vrijeme izborne kampanje, u programima, odnosno rubrikama i oglasnim prostorima komercijalnih emitera, vrše marketinšku promociju svojih kandidata i programa i objavljuju najave svojih promotivnih skupova, uz naknadu u skladu sa pravilima koje donosi emiter.

Komercijalni emiteri dužni su da podnosiocima potvrđenih izbornih lista, pod jednakim uslovima, omoguće plaćeno oglašavanje.

Za predstavljanje izbornih lista ne može se koristiti imovina (novac, tehnička sredstva, prostor, oprema i sl.) državnih organa, javnih preduzeća, javnih ustanova i fondova, jedinica lokalne samouprave, niti kompanija u kojima država ima vlasnički udio.

Član 68b

Prilikom dolaska na biračko mjesto birač je dužan da preda ličnu kartu ili pasoš predsjedniku biračkog odbora.

Predsjednik biračkog odbora elektronskom identifikacijom pronalazi birača u elektronskom i odštampanom izvodu iz biračkog spiska, birač se potpisuje na za to predviđenom mjestu na izvodu iz biračkog spiska, nakon čega birački odbor omogućava biraču da glasa.

Uređaj za elektronsku identifikaciju prikazaće fotografiju birača na monitoru i odštampati papirni odrezak-potvrdu, koja sadrži ime i prezime, jmbg i redni broj birača koji je istovjetan onome u odštampanom biračkom spisku. Predsjednik i član biračkog odbora iz suprotne političke opcije (poštovanje pariteta vlast-opozicija) čitko i svojeručno će potpisati odštampani odrezak-potvrdu, koja će se potom čuvati zajedno sa glasačkim kuponom.

Ukoliko zbog opravdanih objektivnih okolnosti, kao što su višesatni nestanak električne energije ili kvar na sistemu, tokom glasanja bude onemogućena elektronska identifikacija birača, birački odbor će donijeti odluku da nastavi glasanje po sistemu vizuelne identifikacije koja podrazumijeva da predsjednik odbora uvidom u ličnu kartu ili pasoš potvrdi identitet birača, pronađe ga u odštampanom biračkom spisku, omogući mu da se potpiše i uputi ga u prostor za glasanje.

Kada birač glasa, predsjednik i član biračkog odbora iz stava 4 ovog člana će čitko i svojeručno potpisati glasački kupon sa druge strane.

Član 69

Svaki birač glasa lično.

Birač u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput.

Glasa se na ovjerenom glasačkom listiću.

Birač svojim ručnim potpisom na izvodu iz biračkog spiska potvrđuje prijem glasačkog listića.

Niko ne smije doći na biračko mjesto naoružan ili sa opasnim oruđem.

Na biračkom mjestu i na 100 metara od biračkog mjesta zabranjeno je isticanje simbola političkih stranaka i drugog propagandnog materijala, kojima se može uticati na opredjeljenje birača.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz stava 1 do 6 ovog člana, birački obor se može raspustiti. U slučaju raspuštanja biračkog odbora, glasanje se na tom biračkom mjestu ponavlja.

Članu biračkog odbora koji vrši identifikaciju birača, kao i ostalim članovima biračkog odbora zabranjuje se da, u bilo kojoj formi, a posebno glasnim obraćanjem saopšti ime i prezime birača, kao i njegov redni broj na biračkom spisku.

Član 69a

Glasanje je tajno.

Ukoliko birački odbor ne uredi biračko mjesto na način kojim se obezbjeđuje tajnost glasanja (paravan kabina), birački odbor se raspušta, a glasanje se na tom biračkom mjestu ponavlja.

Birač popunjava glasački listić isključivo u prostoru koji je za to namijenjen (paravan, kabina), tako da niko ne može vidjeti kako je glasao.

Ukoliko birač povrijedi tajnost glasanja na način što glasa javno izvan prostora određenog za glasanje ili, ako nakon glasanja u prostoru koji je za to namijenjen, javno pokaže glasački listić biračkom odboru tako da se vidi za koga je glasao, predsjednik biračkog odbora na osnovu prethodne odluke biračkog odbora, dužan je da u prisustvu biračkog odbora, nakon odvajanja kontrolnog kupona, takav glasački listić učini nevažećim na način što će ga precrtati, spakovati ga u poseban koverat i ubaciti ga u glasačku kutiju umjesto birača.

Način glasanja iz stava 4 ovog člana predsjednik biračkog odbora unosi u zapisnik.

Bliža uputstva o mjerama kojima se obezbjeđuje tajnost glasanja utvrđuje Državna izborna komisija.

Član 70

Biračka mjesta u izornoj jedinici otvaraju se u 7,00 časova, a zatvaraju u 20,00 časova. U toku ovog vremena biračko mjesto mora biti neprekidno otvoreno.

Biračima koji su se zatekli na biračkom mjestu u trenutku zatvaranja biračkog mjesta omogućiće se da glasaju, s tim što birački odbor prethodno utvrđuje broj i identitet tih birača.

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz st. 1 i 2 ovog člana, birački odbor se raspušta i glasanje na tom biračkom mjestu ponavlja.

Član 80

Birač saopštava biračkom odboru svoje ime i prezime, a svoj identitet dokazuje biometrijskom ličnom kartom ili pasošem.

Birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu.

Predsjednik ili član biračkog odbora, pošto utvrdi identitet birača, zaokružuje redni broj pod kojim je birač upisan u izvod iz biračkog spiska, objašnjava mu način glasanja i predaje glasački listić.

Član 89

Po završenom glasanju, birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mjestu.

Birački odbor utvrđuje broj neupotrijebljenih glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji pečati.

Nakon toga birački odbor utvrđuje broj kontrolnih kupona odvojenih od glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji se pečati.

Na osnovu izvoda iz biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.

Kada se glasačka kutija otvori, poslije provjere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih.

Podatke iz st. 2, 3 i 4 ovog člana birački odbor unosi u zapisnik prije otvaranja glasačke kutije.

Birački odbor utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića, zatim broj važećih listića, kao i broj glasova za svaku izbornu listu, što unosi u zapisnik.

Nevažeći glasački listić je nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su identifikovani u izvodu iz biračkog spiska da su glasali ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja kontrolnih kupona ili ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u kutiji veći od broja potpisanih odrezaka i potpisanih kupona ili ako se utvrdi postojanje dva ili više kontrolnih kupona sa istim serijskim brojem ili serijskim brojem koji ne pripada tom biračkom mjestu, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mjestu se ponavlja. Rezultati glasanja na tom biračkom mjestu utvrđuju se poslije ponovljenog glasanja.

Član 94

U raspodjeli mandata učestvuju izborne liste koje su dobile najmanje 3% od ukupnog broja važećih glasova u izornoj jedinici.

Izuzetno od stava 1 ovog člana:

- 1) izborne liste za izbor poslanika pripadnika određenog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, naznačenog u izornoj prijavi ili nazivu izborne liste, u slučaju da ni jedna od njih ne ispuni uslov iz stava 1 ovog člana, a pojedinačno dobiju najmanje 0,7% važećih glasova, stiču pravo na učešće u raspodjeli mandata kao jedna - zbirna izborna lista sa ukupno dobijenim brojem važećih glasova, s tim što će se za obračun mandata priznavati zbrajanje koje obezbjeđuje osvajanje do tri mandata;
- 2) u slučaju da ni jedna od izbornih lista za izbor poslanika pripadnika hrvatskog naroda u Crnoj Gori ne ispuni uslove iz stava 1 ovog člana i tačke 1 ovog stava, najuspješnija od njih, sa najmanje 0,35% važećih glasova stiče pravo na jedan poslanički mandat;
- 3) izborne liste za izbor odbornika pripadnika određenog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice, naznačenog u izornoj prijavi ili nazivu izborne liste, u slučaju da ni jedna od njih ne ispuni uslov iz stava 1 ovog člana, stiču pravo na učešće u raspodjeli mandata pojedinačno, sa dobijenim brojem važećih glasova.

Pravo iz stava 2 tačka 1 ovog člana koriste izborne liste pripadnika određenog - istog manjinskog naroda, odnosno određene - iste manjinske nacionalne zajednice, sa učešćem do 15% od ukupnog stanovništva u izornoj jedinici, prema podacima sa posljednjeg popisa stanovništva.

Pravo iz stava 2 tačka 3 ovog člana koriste izborne liste pripadnika određenog-istog manjinskog naroda, odnosno određene-iste manjinske nacionalne zajednice, sa učešćem do 15% od ukupnog stanovništva na državnom nivou i sa učešćem od 1,5% do 15% od ukupnog stanovništva na teritoriji opštine, Glavnog grada, odnosno Prijestonice, prema podacima sa posljednjeg popisa stanovništva.

Učešće izborne liste pripadnika određenog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice u predizornoj koaliciji sa izbornim listama pripadnika drugog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice ili izbornim listama političkih stranaka ili grupa građana koje ne koriste pravo iz stava 2 ovog člana ne isključuje drugim podnosiocima izbornih lista tog manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice pravo iz stava 2 ovog člana.

Član 109

Nadležna izborna komisija donosi rješenje u roku od 24 časa od časa prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora.

Ako nadležna izborna komisija usvoji prigovor, poništiće tu odluku ili radnju.

Ako nadležna izborna komisija po prigovoru ne donese rješenje u rokovima predviđenim ovim zakonom, smatraće se da je prigovor usvojen.